

POZNAJMY SZEKSPIRA

KARTA PRACY DLA UCZNIÓW

Stanisław Antoni Poniatowski, późniejszy król Polski, w 1754 r. przebywał w Londynie, gdzie zapoznał się z dorobkiem Williama Szekspira (1564–1616). Zachwycony geniuszem dramaturgo, podjął nawet próbę przetłumaczenia na język francuski tragedii *Juliusz Cezar*. Towarzysząc przyszłemu władcy w podróży po Anglii, przyjrzyjmy się bliżej twórczości Szekspira i jej kontekstom historycznym.

Zadanie 1.

Stanisław Poniatowski, oprócz Londynu, odwiedził również m.in. Bath, Oxford, Stonehenge i Stowe. Którego z tych miejsc dotyczy poniższy opis? Wpisz jego nazwę w wyznaczonym miejscu.

Najbardziej intrygujący jest [...] kompleks głazów, jaki znajduje się [...] na Równinie Salisburskiej [...], najlepiej zachowany, choć do niedawna nie był uważany za największy, bo przyznawano to kręgowi w Avebury. [...] Najnowsze wykopaliska dokonane po 2011 r. [...] wykazały jednak, że choć jego centralna część [...] ma mniejszą średnicę niż krąg z Avebury, to skojarzone z nią konstrukcje, długo nieodkryte i pozostające pod ziemią, czynią z zabytku na równinie Salisbury największy znany kompleks neolityczny tak Wysp Brytyjskich jak Europy.

Źródło: W. Lipoński, *Narodziny cywilizacji Wysp Brytyjskich*, Poznań 2017, s. 27.

.....

Zadanie 2.

Na podstawie przytoczonego fragmentu *Pamiętników* wyjaśnij, dlaczego Stanisław August wyżej cenił dramaty angielskie od francuskiego.

Tenże lord Strange pierwszy zabrał mnie na tragedię Szekspira. Wybrałem się na przedstawienie, w pamięci mając piękną zasadę trzech jedności, których przestrzeganie sprawia, że poeci francuscy za wyższych się mają od Anglików. Ale wyznam, że im więcej

sztuk Szekspira widziałem, tym bardziej w tym względzie poczułem się heretykiem. [...] Owóż sądzę, że szczegóły, w które sztuki angielskie, a zwłaszcza Szekspira, tak obfitują, i które tak dobrze oddają złudzenie czasów i krajów, gdzie rzecz się dzieje, dalece bardziej są przekonujące niżli potrójna jedność wyniosłych zawsze i napuszonym stylem pisanych tragedii francuskich – a bez złudzenia zaś nie masz przyjemności w teatrze.

Źródło: *Pamiętniki króla Stanisława Augusta. Antologia*, tłum. W. Brzozowski, Warszawa 2013, s. 138–139.

ŁAZIENKI
KRÓLEWSKIE

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.

Do dzieł Williama Szekspira dopasuj charakterystyki ich tytułowych bohaterów, wpisując właściwą literę w wyznaczonym miejscu.

I. <i>Juliusz Cezar</i>	A. król Anglii z dynastii Tudorów, pierwsza głowa Kościoła anglikańskiego, sześciokrotnie żonaty, ojciec Edwarda VI, Marii I i Elżbiety I
II. <i>Antoniusz i Kleopatra</i>	B. wódz rzymski, uczestnik I triumwiratu, namiestnik Galii, autor dzieł „O wojnie galijskiej” i „O wojnie domowej”, przeprowadził reformę kalendarza
III. <i>Henryk VIII</i>	C. król Anglii z dynastii Lancasterów, w czasie wojny stuletniej rozgromił wojska francuskie pod Azincourt (1415)
	D. wódz rzymski, uczestnik II triumwiratu, pokonany przez Oktawiana Augusta w bitwie pod Akcjum, musiał ratować się ucieczką do Egiptu

I. .... II. .... III. ....

Zadanie 4.

Przeczytaj poniższe opisy i wyjaśnij, czy w relacji Plutarcha z Cheronei i dramacie Williama Szekspira w podobny sposób przedstawiono stosunek Juliusza Cezara do oferowanej mu godności.

Źródło 1.

Plutarch z Cheronei¹, *Żywoty sławnych mężów* [fragment]

Gdy Cezar wracał [...] do Rzymu, ośmielili się [pewni] ludzie przywitać go wprost tytułem króla. Wtedy jednak Cezar widząc, że lud jest tym niemile zaskoczony, odparł z niezadowoleniem, że imię jego to nie król, lecz Cezar. Na to zapanowało wśród zebranych ogólne milczenie, a on przeszedł między tłumami z wyraźnie gniewną i niełaskawą miną.

¹ Plutarch z Cheronei (I–II w. n.e.) – grecki historyk, filozof, orator.

Źródło: Plutarch z Cheronei, *Żywoty sławnych mężów*, tłum. M. Brożek, Wrocław 1955, s. 753–754.

Źródło 2.

William Szekspir, *Juliusz Cezar*, akt I, scena II [fragment]

Widziałem, jak Marek Antoniusz ofiarował mu koronę – choć to nie była korona, ale raczej coś na kształt wieńca – i jak wam mówiłem, Cezar odepchnął ją natychmiast, mimo tego jednak, moim zdaniem, rad by ją zatrzymał. Niedługo potem ofiarował mu ją powtórnie, a on ją powtórnie odepchnął, choć, moim zdaniem, markotno mu było usunąć od niej palce. Ofiarował mu ją na koniec po raz trzeci, on ją po raz trzeci odepchnął, a za każdym odepchnięciem wrzeszczała hołota, klaskała.

Źródło, W. Szekspir, *Juliusz Cezar*, tłum. L. Ulrich, <https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/juliusz-cezar.pdf> [dostęp: 30.03.2020].

.....

.....

.....

.....

.....